

Laki kulttuuriomaisuuden suojelemista aseellisen selkkauksen sattuessa koskevan pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä ja pöytäkirjan soveltamisesta N:o 1135/ 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Haagissa 14 päivänä toukokuuta 1954 tehtyyn kulttuuriomaisuuden suojelemista aseellisen selkkauksen sattuessa koskevaan yleissopimukseen liittyvän, niin ikään Haagissa 14 päivänä toukokuuta 1954 tehdyn pöytäkirjan määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Suomeen tuotu esine, jota on perusteltua aihetta pitää 1 §:ssä mainitun yleissopimuksen 1 artiklan a kohdassa ja pöytäkirjan 2 kappaleessa tarkoitettuna kulttuuriomaisuutena, on esineen suojelemiseksi ja sen palauttamisen turvaamiseksi määrättävä takavarikkoon.

Takavarikoimisesta päättää pidättämiseen oikeutettu virkamies oikeusministeriön määräyksestä. Takavarikon toimittamisessa, takavarikoitavan esineen haltuunottamisessa takavarikoimista varten ja etsinnän toimittamisessa takavarikoitavan esineen löytämiseksi on soveltuvin osin noudatettava, mitä pakkokeinolaissa (450/87) säädetään.

3 §

Takavarikosta päättäneen virkamiehen on kuukauden kuluessa saatettava takavarikoimista koskeva päätös Helsingin käräjäoikeuden tai sen paikkakunnan tuomioistuimen vahvistettavaksi, missä takavarikointi on toimitettu.

Päättäessään vahvistaa takavarikon on tuomioistuimen samalla asetettava määräaika, jonka takavarikko on voimassa, taikka määrättävä, että takavarikko on voimassa toistaiseksi. Tuomioistuin voi pidättämiseen oikeutetun virkamiehen ennen määräajan päättymistä tekemästä pyynnöstä pidentää määräaika.

Takavarikon kumoamisesta, muutoksenhausta ja takavarikoidun esineen palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä pakkokeinolain 4 luvun 11 §:n 1 momentissa sekä 16 ja 17 §:ssä säädetään.

4 §

Oikeusministeriö päättää takavarikoidun esineen palauttamisesta pöytäkirjan 3 kappaleen mukaisesti sen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle, josta esine on viety.

Vieraan valtion esittämä esineen palauttamista koskeva pyyntö ja sen perusteet on annettava tiedoksi esineen omistajalle ja muun oikeuden haltijalle noudattaen mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa on säädetty. Samalla omistajaa ja muuta oikeuden haltijaa on kehotettava asetetussa määräajassa puhevallan menettämisen uhalla ilmoittamaan, vastustaako hän palauttamista sekä ilmoittamaan ne korvausvaatimukset tai muut vaatimukset, joita hän mahdollisesti haluaa asiassa esittää. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos oikeusministeriö katsoo, että pyyntö ei anna aihetta toimenpiteisiin.

5 §

Jos esineen omistaja tai muun oikeuden haltija on määräajassa kirjallisesti ilmoittanut oikeusministeriölle, että hän vastustaa palauttamista taikka haluaa esittää asiassa muita vaatimuksia, oikeusministeriön on saatettava palauttamista koskeva asia tai korvausta koskeva vaatimus, siltä osin kuin siihen ei suostuta, takavarikosta päättäneen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Asia pannaan

vireille kirjallisella hakemuksella. Omistajalle ja muulle oikeuden haltijalle on varattava asiassa tilaisuus tulla kuulluksi.

6 §

Sillä, joka on ennen takavarikkoa saanut esineeseen omistusoikeuden tai muun oikeuden, on oikeus saada valtiolta korvaus siitä vahingosta, joka hänelle on aiheutunut tämän lain mukaan toimitetusta takavarikosta taikka esineen palauttamisesta vieraaseen valtioon, jos hän oikeuden saadessaan ei tiennyt eikä hänen pitänyt tietää, että kysymyksessä oli 2 §:ssä tarkoitettu kulttuuriomaisuus, taikka jos korvauksen maksamista muutoin voidaan pitää perusteltuna.

Korvauksesta päättää oikeusministeriö siltä osin kuin asiaa ei ole saatettu tuomioistuimen ratkaistavaksi.

7 §

Tämän lain nojalla takavarikoidun esineen säilyttämisestä Suomessa sekä esineen palauttamisesta huolehtii museovirasto.

Museoviraston tehtävänä on lisäksi antaa tuomioistuimille ja muille viranomaisille lausuntoja siitä, onko kysymyksessä 2 §:ssä tarkoitettu kulttuuriomaisuus, sekä muista sellaisista erityistä asiantuntemusta edellyttävistä seikoista, joilla on merkitystä asian käsittelyssä.

8 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain soveltamisesta ja täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

9 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tätä lakia ei sovelleta esineeseen, joka on tuotu Suomeen ennen tämän lain voimaantuloa.

[HE 314/93](#)

UaVM 3/94

Annettu Naantalissa 15 päivänä heinäkuuta 1994